

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Protokół z 94 posiedzenia Zjednoczenia Głównego Syndykatu
Polskich Hut Żelaznych, odbytego w dniu 23.01.1935 r. w
Katowicach

Liczba stron oryginału

11

Liczba plików skanów

12

Liczba plików publikacji

12

Sygnatura/numer zespołu

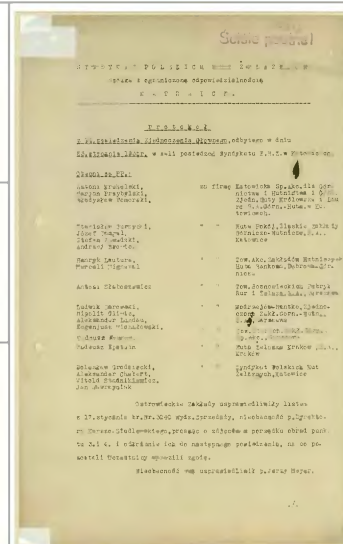
TR 037.041

Data wydania oryginału

1935

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

01 001
Digitalizacja

37.41/1
Ścisłe poufne!

S Y N D Y K A T P O L S K I C H H U T Ż E Ł A Z N Y C H
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
K A T O W I C E .

P r o t o k ó ł

z 94. posiedzenia Zjednoczenia Głównego, odbytego w dniu
23. stycznia 1935r. w sali posiedzeń Syndykatu P.H.Z. w Katowicach.

Obecni są PP.:

Antoni Krahelski,
Marjan Przybylski,
Władysław Pomorski,

za firmę Katowicka Sp.Akc. dla Gór-
nictwa i Hutnictwa i G/Sł.
Zjedn. Huty Królewska i Lau-
ra S.A. Górn.-Hutn. w Ka-
towicach.

Stanisław Surzycki,
Józef Dangel,
Stefan Zawadzki,
Andrzej Browicz

" " Huta Pokój, Śląskie zakłady
Górnico-Hutnicze, S.A.,
Katowice

Henryk Lauture,
Marceli Mignaval

" " Tow. Akc. Zakładów Hutniczych
Huta Bankowa, Dąbrowa-Gór-
nicza

Antoni Słaboszewicz

" " Tow. Sosnowieckich Fabryk
Rur i Żelaza, S.A., Warszawa

Ludwik Darowski,
Hipolit Gliwie,
Aleksander Landau,
Eugenjusz Michałowski,

" " Modrzejów-Hantke, Zjedno-
czone Zakł. Górn.-Hutn.,
S.A., Warszawa

Tadeusz Neuman,
Tadeusz Epstein

" " Tow. Starach. Zakł. Górn.,
Sp. Akc., Warszawa

" " Huta Żelazna Kraków, S.A.,
Kraków

Bolesław Grodziecki,
Aleksander Chabert,
Witold Stańnikiewicz,
Jan Wawrzyniak

" " Syndykat Polskich Hut
Żelaznych, Katowice

Ostrowieckie Zakłady usprawiedliwiły listem
z 17. stycznia br. Nr. 3040 Wydz. Sprzedaży, nieobecność p. Dyrekto-
ra Karszo-Siedleckiego, prosząc o zdjęcie z porządku obrad punk-
tu 3. i 4. i odłożenie ich do następnego posiedzenia, na co po-
zostali Uczestnicy wyrazili zgodę.

Nieobecność swą usprawiedliwił p. Jerzy Meyer.

./.

Przewodniczy p. Maciej Rogowski.

Porządek obrad obejmuje następujące sprawy:

- 1/ a/ Sprawozdanie Zarządców z sytuacji rynkowej.
b/ Udział w wystawie w Brukseli w 1935r.
c/ Sprawa dostawy stali resorowej dla Ministerstwa Kom.
d/ Sprawa bonusów ilościowych dla odbiorców za 1934 i na 1935 rok
e/ Olkusz.
- 2/ Sprawa spisania na straty niektórych wątpliwych należności:
a/ Breiter i Schoning, Poznań,
b/ St. Grabianowski i Ska, Poznań,
c/ Stow. Pracy Społeczno-Wychowawczej im. J. Piłsudskiego.
d/ Związek Młodzieży Przemysłowej i Rękodzielniczej w Krakowie.
- 3/ Sprawa walcowania profili innych niż pg. norm D I N /profilu rosyjskich - p. pkt. 4 protokołu 76 posiedz. Komitetu Przyg./
- 4/ Sprawa żelaza okiennego, produkowanego przez Ostrowiec. Ustalenie dopłaty profilowej dla tego żelaza.
- 5/ Sprawa bednarki zimno walcowanej.
- 6/ Sprawa ponoszenia kosztów doładowania w grupach blach cienkich i grubych w wypadkach, kiedy materiał jednej huty zostaje doładowany do materiałów wysyłanych z innej huty.
- 7/ Wolne wnioski:
a/ Sprawa subwencji dla Związku Szachistów.
b/ Sprawa wypłaty 50.000,- zł w I. kwartale 1935r. Akademii Górniczej.

Przebieg obrad był następujący:

./.

Pkt.1/a/Dot.:Sprawozdania Zarządców z sytuacji rynkowej.

Obszerne pisemne sprawozdanie Zarządców za grudzień ubr.wraz z ogólnym poglądem na wyniki 1934r.,które zostało rozesłane Uczestnikom na piśmie,uzupełnia p.Grodziecki informacjami o przebiegu napływu zamówień w miesiącu bieżącym. Ze sprawozdania tego wynika, że w styczniu br.nastąpiło dość znaczne osłabienie zapotrzebowania rynkowego,gdyż w czasie od 1. do 22.stycznia br.Syndykat mógł przydzielić hutom zaledwie 3 900 t.

W dalszym ciągu swego sprawozdania komunikuje p.Grodziecki,iż na styczeń i luty br.spodziewane są zlecenia Ministerstwa Komunikacji,obejmujące:

żel.sztabowego i formowego	ca 1 700 t
blach grubych,średnich i cienkich	" 1 000 "
obręczy wagonowych i parowozowych	" 740 "
akcesorji do szyn, a mianowicie podkładek uniwersalnych według rysunku 13-1,2 i 3	" 2 100 "
żubek różnych typów /przeważnie typów rosyjskich/	" 1 794 "
szyn do rozjazdów typu "S" 6 i 8	" 560 "

razem:	ca 7 894 t

Nad sprawozdaniem temi wywiązała się krótka dyskusja,poczem sprawozdania przyjęto do wiadomości.

b/ Udział w wystawie w Brukseli w 1935r.

W związku z udzielonem swego czasu Syndykato-
wi poleceniem p.Przewodniczącego zajęcia się kwestją udziału hutnictwa polskiego w wystawie światowej,mającej się odbyć w 1935r. w Brukseli,podaje p.Grodziecki do wiadomości, że sprawę tę opracowuje Związek P.H.Ż.w porozumieniu z Poradnią Stosowania Żelaza.

37.41/4
c/ Sprawa dostawy stali resorowej dla Ministerstwa Kom.

Syndykat otrzymał poufne informacje, iż Ministerstwo Komunikacji w związku z grudniowym przetargiem na 450 t stali resorowej zamierza zwrócić się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu w celu wywarcia presji na huty dla obniżenia oferowanych cen. P.Grodziecki komunikuje, że Syndykat w tej sprawie podjął odpowiednie kroki w obronie interesów Uczestników, co przyjęto do wiadomości.

d/ Sprawa bonusów ilościowych dla odbiorców za 1934 i na 1935 rok.

P.Grodziecki podaje do wiadomości, że ustalone na rok ubiegły przepisy, dot. stosowania rabatów ilościowych, okazały się zbyt rygorystycznymi i z tego powodu Dyrekcja przeprowadza korekturę tych postanowień również i na rok 1935. Korektura ta idzie w kierunku stosowania ustalonej skali rabatów ilościowych w zależności od efektywnie przez klientów odebranych ilości/odnośnych materiałów bez względu na zobowiązanie się klientów z góry do odbioru w ciągu roku pewnej minimalnej ilości tych materiałów.

Zebrani zaakceptowali powyższe stanowisko Dyrekcji.

e/ Olkusz.

Aczkolwiek sprawa firmy "Olkusz" znajduje się na porządku obrad posiedzenia Zjednoczenia Grupowego dla blach cienkich, które również na dzień dzisiejszy zostało zwołane, to jednak z uwagi na to, iż sprawa ta niewątpliwie interesuje ogół Uczestników Zjednoczenia Głównego, podaje p.Grodziecki do wiadomości zebranych, co następuje:

" Do zaproszeń, jakie otrzymali Państwo od nas na dzisiejsze posiedzenie Zjednoczenia blach cienkich dołączyliśmy pismo Fry-
:/.

deryka Westena, zawiadamiające Syndykat:

- 1/ o zawarciu dwóch układów przez firmę "Derfla-Stiftung" z Hutą Pokój i Wspólnotą Interesów, na podstawie których nabyła fundacja Derfla udziały obydwóch tych hut w zadłużeniu "Olkusza" w Syndykacie.
- 2/ o propozycji Westena co do spłaty reszty długu w Syndykacie, wynoszącego po zaspokojeniu śląskich uczestników około zł 1 140 000,--.

Bliższe szczegóły w tej sprawie zostaną omówione na posiedzeniu Zjednoczenia blach cienkich. Ze względu jednak na to, że sprawę "Olkusza" wysuwano przez ostatnie trzy lata przy każdej nadarzającej się ku temu sposobności jako taran zarzutów skierowanych przeciwko kierownictwu Syndykatu i wychodząc z założenia, że interesuje ona nie tylko grupę blach cienkich, lecz ogół uczestników Syndykatu, uważamy za nieodzowne, aby w czasie kiedy zbliżamy się ku ostatecznej likwidacji zadłużenia tej firmy i to w formie korzystnej, poruszyć na posiedzeniu Zjednoczenia Głównego pewne momenty, które tego rodzaju likwidację umożliwiły.

Jak wiadomo dług "Olkusza" w Syndykacie wynosił w chwili zawarcia z nim umowy przeszło zł 7 600 000,--, do czego należy jeszcze doliczyć okragło zł 1 000 000,--, które był winien "Olkusz" bezpośrednio Katowickiej Spółce. Kwota ta jest również objęta umową z Syndykatem.

Obydwie Huty śląskie prowadziły wobec "Olkusza" od chwili zawarcia umowy z Syndykatem nader ostrożną i przewidującą politykę; zdając sobie dobrze sprawę z olbrzymiej wysokości zadłużenia i nie chcąc

zgóry wykluczać możliwości spłaty długu, szły na daleko idące ustępstwa, z których najbardziej celowem było uchwalenie większością swych głosów, wspólnie z koncernem Modrzejów/Hantke bonifikaty odsetek debetowych "Olkusza" za czas od zawarcia umowy do końca roku 1934.

Pierwszy poważny wyłom w kwocie dłużnej uczyniła w roku 1934 Wspólnota Interesów przez kupno 10% udziału "Olkusza" w Zjednoczeniu Emaljerni za zł 2 400 000,---.

W międzyczasie, a raczej od pierwszego dnia wejścia w życie umowy "Olkusz - Syndykat" ujął ten ostatni w swe ręce przez swego przedstawiciela p.Chaberta ścisłą kontrolę nad obydwoima firmami Westenów, t.j. nad "Olkuszem" i "Wolbromiem", przeprowadzając najdalej idącą redukcję kosztów handlowych i bacząc, by postanowienia umowy o której wyżej mowa były w całej rozciągłości dotrzymywane.

Nadzór Syndykatu, przeprowadzony z wielkim umiarem i uwzględnieniem ciężkiego położenia obydwoich firm poprawił w poważnej mierze sytuację finansową kontrolowanych fabryk i doprowadził do tego, że "Olkusz" był w możności nie tylko regulować punktualnie bieżące rachunki za dostawy, lecz także upłacić na poczet stałego zamrożonego długu sumarycznie po dziś dzień okragło zł 1 150 000,--.

Daleko posunięta sanacja finansowa "Olkusza" i "Wolbromia", zmniejszenie pierwotnego długu dzięki Wspólnocie Interesów o zł 2 400 000,--, oraz o w międzyczasie spłaconą kwotę zł 1 150 000,-- były naszym zdaniem dla "Derfla-Stiftung", a względnie dla stojącego za nią p.Augusta Westena decydującymi momentami, które skłoniły go do wyłożenia potrzebnych środków pieniężnych celem zlikwidowania całego zadłużenia w Syndykacie w proponowanej obecnie formie. ./.

Kiedy mowa o układach zawartych przez "Derfla-Stiftung", względnie o propozycjach spłaty reszty zadłużenia, dziś jeszcze otwartego, a wynoszącego okragło zł 1 143 000,-- nasuwa się na myśl pytanie, czy terminy spłat i wszystkie inne warunki układów zostaną przez powyższą firmę dotrzymane.

Na to pytanie możemy z całą stanowczością odpowiedzieć twierdząco, opierając się z jednej strony na poważnej sumie, zapłaconej już po dziś dzień śląskim hutom przez "Derfla-Stiftung" / zł 1 150 000,-- / i biorąc z drugiej strony pod uwagę rygory i kary konwencjonalne przewidziane umownie w razie niedotrzymania choćby jednego terminu płatności. Znając ostrożność kupiecką p. Augusta Westena jesteśmy przekonani, że w tym względzie nie należy liczyć na jakiekolwiek niespodzianki.

Przechodząc do omówienia wysokości efektywnych strat, jakie poniosą huty na "Olkuszu", stwierdzamy, że na kapitale stracą wyłącznie tylko Wspólnota Interesów i Huta Pokój i to sumarycznie zł 1 881 000,--.

Pozatem poniosą wszystkie bez wyjątku huty stratę na odsetkach oddługu "Olkusza" za czas od zawarcia umowy Syndykat - Olkusz, aż do końca roku 1934.

Na zakończenie niniejszych uwag pozwalamy sobie przytoczyć krótkie zestawienie cyfrowe, dotyczące zamrożonych należności Syndykatu, które wynoszą obecnie sumarycznie zł 11 300 000,--.

Po likwidacji długu "Olkusza" wynosić one będą zł 4 600 000,--, co w stosunku do dotychczasowych obrotów Syndykatu / od początku jego stworzenia zł 1 427 500 000,- / wynosi 0,32%.

Stwierdzamy, że mowa tu o zamrożonych pozycjach, a nie o stratach i można z całą pewnością przyjąć, że pewna część tych wierzytelności będzie jeszcze odzyskana!

Pkt. 2/ Dot.: Sprawy spisania na straty niektórych wątpliwych należności:

a/ Breiter i Schöning, Poznań.

Sprawę referuje p. Chabert, komunikując co następuje:

Dług firmy Breiter i Schöning, Poznań, wobec Syndykatu według stanu per 14.VII.32r. wynosił

zł 222 262,87

Z tej sumy zeszło tytułem przejętego przez Syndykat składu żelaza

" 118 142,04

pozostało per 15.VII.33r.

zł 104 120,83.

Dla charakterystyki zadłużenia tego klienta podaje p. Chabert, że same odsetki za lata 1928-32 wynosiły przeszło 111.000,- zł. Strata na sprzedaży składu tej firmy wynosiła zł 32 400,---. Stan długu per 27.VII.34r. zł 107 500,---.

Syndykat posiada tytułem zabezpieczenia hipotekę, zapisaną na niewielkiej nieruchomości w Poznaniu po zmarłym Schöningu, w wysokości zł 60 000,---. Przed hipoteką Syndykatu figurują hipoteki stare, które zwaloryzowane stanowią ca 3 400,- zł; na dalszem miejscu za hipoteką Syndykatu jest hipoteka zabezpieczająca na rzecz jednego z banków poznańskich. Zlikwidowanie hipoteki Syndykatu drogą sprzedaży nieruchomości natrafia na szczególnie duże trudności z jednej strony z uwagi na brak spadkobierców po ostatnim właścicielu firmy, z drugiej strony zaś ze względu na ociążanie się Skarbu Państwa z przejęciem tego spadku wobec poważnych zadłużeń na nim ciążących.

./.

Istnieją widoki, że sprawę udało by się zlikwidować w stosunkowo krótkim czasie jedynie wówczas, gdyby Syndykat, idąc na rękę wspomnianemu bankowi, zgodził się na zredukowanie swej należności z tytułu hipoteki do sumy ca 35 000,- zł., od czego odchodziłyby jeszcze ewentl. koszty.

Ponieważ w przeciwnym razie ostateczne zlikwidowanie tej sprawy przewlekłoby się prawdopodobnie przez długi okres czasu i spowodowałoby narastanie nowych kosztów, Dyrekcja zwraca się do Zjednoczenia Głównego o upoważnienie ją do możliwie rychłego załatwienia sprawy drogą określonej powyżej redukcji należności Syndykatu.

Propozycję Dyrekcji zaakceptowano jednomyślnie.

b/ St. Grabianowski i Ska, Poznań.

Saldo tego klienta w chwili gdy nastąpiła jego niewypłacalność wynosiło przeszło 64 000,- zł. Na pokrycie tego salda Syndykat przejął skład w wysokości ca zł 58 000,-- oraz uzyskał gotówką ca 1 300 zł. Do równowartości składu doszły skonto i inne wydatki w wysokości ca zł 5 000,--, natomiast ze sprzedaży składu uzyskano zł 44 300,--.. W rezultacie pozostała strata w wysokości ca 18 700 zł, z czego jednakże jeszcze zł 9 000,-- mógł Syndykat pokryć z istniejącego swego czasu funduszu gwarancyjnego hurtowników. Do spisania na straty pozostała zatem suma ca 9 700,-zł. Ponadto klient jest dłużny Syndykatom jeszcze ca 5 000,- zł, na zabezpieczenie których Syndykat posiada osobisty weksel kaucyjny klienta. Ze względu na brak widoków zrealizowania tego weksla i na koszty, któreby jeszcze przy tem powstały, Dyrekcja proponuje spisać również i tę sumę na straty.

Propozycję Dyrekcji jednomyślnie zaakceptowano.

c/ Stow.Pracy Społeczno-Wychowawczej im.J.Piłsudskiego.

Za dostawy z 1930r.dłużnik ten zapłacił ogółem 8 000,- zł, pozostało do uregulowania jeszcze ca 2 000,- zł, które Dyrekcja proponuje zapisać na straty.

Propozycję Dyrekcji jednomyślnie zaakceptowano.

d/ Związek Młodzieży Przemysłowej i Rękodzielniczej w Krakowie.

Związek powyższy pozostał Syndykatowi winien ca zł 22 000,-- /za dostawy z 1928r./

Dyrekcja wnosi o postanowienie zapisania tej sumy na dobro Związku tytułem bonifikaty cennikowej.

Propozycję Dyrekcji jednomyślnie zaakceptowano.

Pkt.3/ Dot.:Sprawy walcowania profili innych niż pg.norm D I N /profili rosyjskich - p.pkt.4 protokołu 76 posiedzenia Komitetu Przyg./

1

pkt.4/ Dot.:Sprawy żelaza okiennego,produkowanego przez Ostrowiec. Ustalenie dopłaty profilowej dla tego żelaza.

zostały odroczone do następnego posiedzenia na życzenie Zakładów Ostrowieckich.

Pkt.5/ Dot.:Sprawy bednarki zimno walcowanej.

Zdjęto z porządku obrad z uwagi na to, że są w toku pertraktacje pomiędzy hutami o porozumienie w kwestji sprzedaży bednarki na zimno walcowanej.

pkt.6/ Dot.:Sprawy ponoszenia kosztów doładowania w grupach blach cienkich i grubych w wypadkach, kiedy materiał jednej huty zostaje doładowany do materiałów wysyłanych z innej huty.

Sprawę referuje p.Chabert.

Tow.Sosn.Fabryk Rur i Żelaza wystąpiło z postulatem odmiennego niż dotychczas uregulowania kwestji liczenia kosztów doładowania w grupach blach cienkich i grubych

37.44/11

w tych wypadkach, kiedy materiały z jednej huty zostaje do-
ładowany do materiałów wysyłanych z innej huty.

W związku z tem Dyrekcja proponuje, aby Zjedno-
czenie Głównie postanowiło w odniesieniu do wszystkich grup,
że w tych wypadkach, kiedy Syndykat nie będzie mógł przy-
dzielić całego zamówienia jednej hucie, wówczas koszty do-
ładowania ponosi nie klient, lecz odnośne grupy syndykatowe.

Wniosek Dyrekcji zaaprobowano jednomyślnie.

Pkt. 7/ Wolne wnioski:

a/ Sprawa subwencji dla Związku Szachistów.

Większością głosów uchwalono przyznanie subwem-
cji w wysokości zł 1 000,- Związkowi Szachistów na koszta
związane z mającą się odbyć w roku bieżącym Wszechświatową
Olimpiadą Szachową. Subwencja ta jest łącznym darem hutnictwa
na ten cel, wobec czego żaden z Uczestników nie powinien po-
nieść dalszych ofiar na ten cel.

b/ Sprawa wypłaty 50 000,- zł w I. kwartale 1935 Akademii
Górnictwej.

Zaakceptowano wypłatę zł 50 000,- na rzecz
Akademii Górnictwej w Krakowie a conto Daru Hutnictwa Polskie-
go.

c/ P. Stańnikiewicz zwraca się do wszystkich
Uczestników, w szczególności do Huty Bankowej i Zakładów
Starachowickich o możliwie rychłe nadesłanie wszystkich
rachunków wewnętrznych za ubiegły rok, które są potrzebne
do zakończenia prac nad bilansem 1934r.

Na tem porządek obrad został wyczerpany
i p. Przewodniczący zamknął posiedzenie.

Przewodniczący:

/-/ M. Rogowski

A